

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

XXXIII. ÉVFOLYAM

1969. MÁRCIUS

3. SZÁM

Hiszed-e a halottak feltámadását?

(I. Kor. 15:35—44)

Az első korinthusi levél 15. fejezete a feltámadás nagy fejezete. Pál apostol itt nem bizonyágtevés, vagy himnusz formájában, hanem a hitvédelem beállítottságában fogja meg a test feltámadásának kérdését. Vitába száll azokkal, akik tagadják, támadják a halottak feltámadásáról szóló bibliai tanítást, vagy kételkedve állanak előtte. Érvel velük szemben, éppen azért, mert tudja, hogy ebben a kérdésben igen sok értelmi gátlásuk van még a hívőknek is. Értelmi úton közelíti meg hát a kérdést!

Megállapítja mindenekelőtt, hogy *Krisztus feltámadása tény!* Igaz ugyan, hogy nem látta senki (mert akik jelen voltak, az ijedelemtől azok sem láttak belőle semmit), de azt a tényt, hogy Jézus él, sokan látták. A tény előtt pedig az emberi logikának is meg kell hajolnia, mert az a leghatalmasabb bizonyíték.

A tény előtt még a természeti törvény is kénytelen meghajolni. A természeti törvény nem ura a természetnek, hanem az Isten által létrehozott természet az ura a természeti törvényeknek. Ezért van az, hogy

Pál azokat az embereket, akik a halottak feltámadásával szemben tagadó, bizonytalankodó, kételkedő álláspontot foglalnak el "balgatag" embereknek tartja.

Jézus feltámadása és vele a halottak feltámadása is tény! Gondoljunk Jairus leányára, a naini ifjúra és Lázárra. Nem tudjuk, hogy mikor Pál ezt a levelét diktálta, éltek-e még Jairus leányának a szülei, a naini ifjú édesanyja és Lázár rokonsága, de élt egy sereg ember, akik mind szem- és fültanúi voltak s bizonyították, hogy ezek meghaltak, de Jézus Krisztus szavára feltámadtak és újra éltek.

Ezek a tények azonban nem teszik problémamentessé a halottak feltámadásának a kérdését, mert mind a három feltámadott ugyan, de később a halál mégis utólérte őket. A feltámadás csak meghosszabbította egy időre földi életüket. Mi pedig mikor a halottak feltámadásáról beszélünk,

azon mindig az *örökéletre való feltámadást értjük.* Itt van előttünk egy gyülekezet, amely ha bűnökkel van is terhelve, mégis Isten gyülekezete s ezekben az emberekben is bizonytalanság van a halottak feltámadása körül. Pedig ezek az emberek szeretnének hinni s mégis úgy érzik, hogy ezen a ponton mintha mozogna alattuk hitük szilárd fundamentuma. Mi okozza ezt a nagy bizonytalanságot?

Zavar: a test feltámadása! Mi ugyanis többet beszélünk a lélek halhatatlanságáról, mint a halottak feltámadásáról. Pedig már régóta bebizonyított dolog az, hogy a lélek halhatatlansága olyan filozófiai képzet, mely a görög filozófiából jött át a keresztyén világba. Isten ígéje arról beszél, hogy örökéletünknek nem önmagunkban van indító oka, feltétele és értelme, hanem kívülről, Istentől jön az, az örökéletre való feltámadás által! A feltámadás tehát

A feltámadott, élő és uralkodó
Úr Jézus Krisztus nevében
kívánunk

ÁLDOTT, BÉKESSÉGES
HÚSVÉTOT

az Erős Vár minden Olvasójának!

a kijelentés szerint az *egész ember* feltámadása. Zavarnak az örökélettel kapcsolatos téves felfogások is. Nehezíti a keresztyén hitet a tapasztalat is. Aki volt már exhumáláson, az igazat ad ennek a tapasztalatnak. Pál sem tud ezekre a kérdésekre olyan feleleteket adni, amelyek nem hagynak maguk után semmiféle titokzatosságot, ezért világosan reámutat, hogy *a feltámadott test Isten új teremtése!*

Példákat hoz fel reá. Elmondja az elvetett mag hasonlatát. A mag is, a test is, mikor a földbe kerül, elrohad, de azután eljön a tavasz és csodálatosan előhívja a rohadásból az új életet. Elvettetik romlandóságban és feltámasztatik romolhatatlanságban, feltámad a tavasznak új, csodálatos szépségében, egy új teremtésben. Amint teremtéssé válik a feltámadás, az Isten aktusává, mindjárt megszürikülnek előttünk az emberi kételyek, de mindez nem jelenti azt, hogy nem marad homály és titok e kérdésben. Isten dolgai nem egészen érthetők. Nem értelem-ellenesek, csak értelem-fölöttiek számunkra, de Pál mégis úgy érzi, hogy hasonlata valamit csak megvilágít a halottak feltámadásával kapcsolatban.

A korinthusi gyülekezet számára gyötrő kérdés volt az is, *milyen testtel támadnak fel?* Milyen lesz a feltámadott test? Minémű testtel jönnek ki? Pál erre csak egy pozitívumot mond: *az sokkal szebb és dicsőségesebb lesz, mint e földi test.* Mintája a feltámadott Jézus Krisztusnak a teste. Csak pár jellemző vonást emelek ki belőle. Az egyik az, hogy az új test a réginek folytatása. Nem tudjuk, hogyan és miképpen, mert ez Isten teremtési titkai

Virágvasárnap

közé tartozik. Az új test folytatása a réginek, de úgy, mint a virág élete a magnak. Jézus Krisztus is ott viseli kezén, lábán és oldalán azokat a sebhelyeket, amiket itt a földi életben kapott. Azt viszi tovább mennyei testében is, amiket itt a földi életben kapott. Megdicsőült formában, korlátok nélkül éli az új testben az életet, de a régít hordozza Magában. Tudod-e kedves olvasóm, hogy milyen csodálatos evangélium ez? Az új életben én magamra ismerek és te is magadra ismersz és ez csak azért lehetséges, mert minden folytatása annak az életnek, melyet a földön éltünk. Nézd a gazdag és Lázár példáját. Lázár tudja, hogy ő Lázár, a gazdag tudja, hogy ő a gazdag. Lázár tudja milyen nyomorúságon ment keresztül és a gazdag tudja, milyen szívtelen volt. Vagyis egymásra ismerünk. Ha nem lenne testünk, nem ismernénk egymásra, mert mi csak a testét ismerjük a másik embernek. A lélek, a bensőnk, gondolatvilágunk, érzéseink, cselekedeteink sokszor önmagunk előtt is rejtély, nem tudunk önmagunkra ismerni. Lelkünk ismeretlen marad egymás előtt ebben a világban. Milyen evangélium az, hogy akkor majd egymásra ismerünk! Természetes, hogy marad még sok titok ebben a kérdésben, de hát a test feltámadása nem tantétel, hanem hitcikk. Minden vasárnap együtt valljuk: *"...hiszem a testnek feltámadását!"* De mert hitcikk, azért nem kevésbé valóság, mintha tantétel lenne. Pál apostol előtt világos, hogy a halottak feltámadása független az emberek hitétől, vagy hitetlenségétől. De akik hisznek, azok élete csodálatos változáson megyen át.

Hiszel-e a test feltámadásában annyira, hogy úgy vigyázol tested tisztaságára, szentségére, mint amiről tudod azt, hogy Isten, ha új formában is, de be akarja vinni a mennyországba, a tisztaságnak és szentségnek birodalmába?

Ha hiszel a feltámadásban, akkor érzel-e felelősséget azok iránt, akikkel szeretnél együtt lenni, odaát is? Nem Istenen fordul meg ez, hanem rajtad, vagy rajtam. Ezért olyan nehéz kérdés, hogy hiszed-e valóban a test feltámadását? (ea)

Az utolsó vacsora

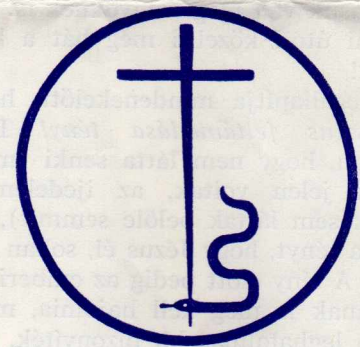
János a Mester nagy szívéen pihen,
E tiszta szíven, e csöndes szíven
Pihen, de lelke a holnapra gondol
S fiatal arca felhős lesz a gondtól.

Mély hallgatás virraszt az asztalon.
Az olajfák felől a fuvalom
Hűsen, szomorún a szobába téved,
Be fúj ma a szél, az éj és az élet!

Tamás révedve néz a mécsvilágra,
Péter zokog és árvább, mint az árva,
Júdás se szól, csak apró szeme villan,
Remegve érzi: az ő órája itt van!

Csak egy nyugodt. Nagy, sötétkék szemében
Mély tengerek derűs békéje él benn.
Az ajka asztali áldást rebeg
S megszegi az utolsó kenyeret!

Juhász Gyula 1907.

Nagypéntek

A MAGYAR CSERKÉSZSZÖVETSÉG kétévenkénti közgyűlése, valamint a gr. Teleki Pál Emléknep április 12—13-án lesz Torontóban. Ezzel kapcsolatban felhívjuk a figyelmet arra az **EVANGÉLIKUS ISTENTISZTELETRE ÉS ÚRVACSORAOSZTÁSRA**, amelyet a cserkészek és a helyi magyar evangélikusok számára tart nt. Bernhardt Béla lelkész a Szt. András észletett evangélikus templomban (Carlton és Jarvis St. sarkán) április 13 án, vasárnap de. 10:30-kor.

MÁRCIUSI REMÉNY

— Jeremiás 32; 2. Kor. 1:6 —

A büntető isteni kézzel világba szét-szórta magyarok között egyre jobban lesz úrrá a reménytelenség. Pedig a jövőendő egén biztató tapasztalatok vizsgálnak: ellenségeink viszálya és a világ kommunista államai között támadt repedések. A történelem igazolja, hogy Isten igazságtévő keze az ilyen repedésekbe nyúl bele, hogy szétrepessze azt, amit a Gonosz Szellem ördögi egységgé akart összekovácsolni. A történelem Istene néha váratlan meglepetésekkel szolgál (pl. a bécsi döntés), néha pedig hagyja a világot forranni keserű levében, hogy a szenvedések tüze tisztítsa meg és forrassza össze a pártoskodó szíveket.

A magyar protestantizmus szeret ilyenkor az Ószövetségben lapozni, hogy onnan kapjon vigasztalást.

A mi amerikai helyzetünkben jó példa számunkra Jeremiás története. Ha elolvassuk Jeremiás könyvének 32. fejezetét, nehéz helyzetben találjuk a prófétát. Népe háborúban van és ebben a háborúban a próféta azokhoz tartozik, akik a háború elvesztéséről prédikálnak. Minden épesszű kormány által vezetett országban hívőkre teszik az ilyen prófétákat, hiszen az ilyen viselkedés veszélyes a háborúban élő nép erkölcsi erejére. Erkölcsi erő nélkül csak veszteni lehet háborút.

Jeremiás a börtönben csodálatos változáson megy keresztül. Nem tagadja továbbra sem, hogy ebből a háborúból csak vereség lehet, de hirdeti, hogy **mindennek a vége győzelem lesz!**

Előbb vereség, azután győzelem. A nép, az ország vezetősége csak a közvetlen közelbe lát s ezért vereségről beszél, de Jeremiás messzebbre lát és hirdeti, hogy győzelem következik a vereség után. Így prófétál: "Imé én összegyűjtöm népemet

ama földről, amelyekre kiűztem őket haragomban... visszahozom őket helyükre és lakni hagyom őket bátorságban." (32: 37).

Pál apostol helyzete is igen nehéz volt, mikor a korinthusi gyülekezetet biztatta, mert ez a gyülekezet akkor tele volt pártoskodókkal és erkölcsi lazasággal. Pál apostol mégis tudott reménykedni s így írt nekik: "...a mi reménységünk erős felöletek." (2. Kor. 1:6) Pál apostol azonban nem magában bízott, sem a korinthusiakban, hanem a Krisztusban, aki védi az övéit, a gyülekezetet.

Milyen jó hinni és tudni azt, hogy a tör-

ténelem ura nem az ember, hanem az Isten. Milyen jó annak, aki a kijelentésből tudja azt is, hogy nemesak a jó van benne Isten akaratában, hanem a büntető rossz is.

A reménység az ember és a nemzet számára életszükséglet. Jeremiás reménykedik Isten világkormányzásában akkor is, mikor annak semmi jelét nem látja. Pál apostol pedig reménykedik a korinthusiak megtérésében, mert mint írta: "...reménységünk erős felöletek." Nem azért, mert erős a bizodalma a korinthusbeliekben, hanem azért, mert nagy a bizodalma az erős Istenben, aki nem hagyja el népét, ha megtér Hozzá, nem hagyja el gyülekezetét sem, ha megbánja bűneit. S ha Isten velünk, kiesoda ellenünk? Senki, bizonyára senki! (dr.)

SZABOLCSKA MIHÁLY:

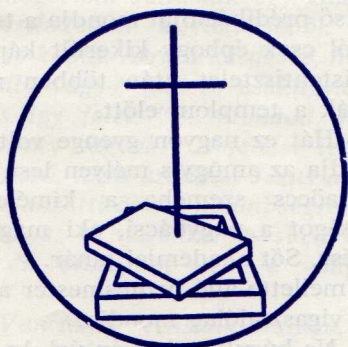
Nehéz időkben

*De jó hinni most az erős Istenben,
Szent bizonyossággal, örök rendületlen.
Tudni, hogy mindig az Ő szeme vigyáz ránk,
Ha százszor a halál útain is járnánk.
S akaratja nélkül, világokon végig,
Semmi sem történik.*

*De jó is tudni most bizonyos igazra:
Hogy igaz ügyünket Isten oltalmazza.
S ha el is taposták ideig-óráig:
Bukása a gyászból diadallá válik!
Nem árt neki semmi, napfénye kilángol:
Minden éjszakából!*

*De jó is hinni most és bizni magunkban.
Tudni, hogy lesz jövőnk, mert hivatásunk van
Jövődő századok békés versenyében...
S hogy szám vagyunk Isten nagy számvetésében,
Szüksége lehet még — próbásabb napokra —
Ránk, hű magyarokra.*

*Isten, ki gyakorta lehajoltál hozzánk!
Magyarok Istene, most vigyázz nagyon ránk!
Halálok viharos örvénye kerülget,
S rokonunk, barátunk senkink Tekivüled!
Légy velünk, hogy bizvást nézhessünk előre
Az örök jövőbe!*

Húsvét

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

Az Amerikai Evangélikus Egyház
Magyar Konferenciájának
lapja.

Szerkesztő és kiadó:
Juhász Imre.

Főmunkatárs: Egyed Aladár

“ERŐS VÁR”

(“MIGHTY FORTRESS”)

P. O. Box 02148, Cleveland, Ohio 44102.

Published by the
Hungarian Conference
of the Lutheran Church in America.
Issued monthly October to May,
bi-monthly in June/July and Aug./Sep.

No. 3. (121) Vol. XXXIII.

MARCH, 1969

Subscription: \$3.00 a year.

Second-class postage paid
at Cleveland, Ohio.

FONTOS!

Minden szerkesztőségi anyag,
kézirat, gyülekezeti hír, úgyszin-
tén a lappal kapcsolat minden
levelezés, előfizetés és adomány
erre a címre küldendő:

“ERŐS VÁR”

P. O. BOX 02148

CLEVELAND. O. 44102

Az “ERŐS VÁR” előfizetési díja
egy évre csak 3 dollár. Szívesked-
jenek a lejárt előfizetéseket kése-
delem nélkül beküldeni a fenti
címre.

Be nem jelentett címváltozás esetén
a posta a kézbesíthetetlen újságot
megsemmisíti, a kiadóhivatalnak pedig
külön portót kell fizetnie. Erre a költ-
ségre különösen nem-elfizetők, kése-
delmező előfizetők, vagy többéves hát-
ralékkban lévők esetében nehéz fedezet
találni.

Ezért kérjük olvasóinkat, hogy min-
den esetben pontosan adják meg címük-
ket a “Zip Code” szám feltüntetésé-
vel együtt! Az újságot “Zip Code”
szám nélkül nem kézbesíti a posta.
Címközlésnél tüntessék fel az utca
megjelölését is; pl. St., Rd., Ave.
Ugyanis egyes postai zónában azonos
nevű utcákat csak így lehet megkülön-
böztetni.

Printed by

Classic Printing Corporation

9029 Lorain Ave., Cleveland, O. 44102

Örökkévalóság a földön

— János 5:24 —

Azt, hogy örökkévalóság van ezen
a világon, többé-kevésbé hiszik az
emberek, de sokan vannak, akik azt
hiszik, ha letagadják, akkor nincs
örökkévalóság. Pedig van, mégpedig
már a halál előtt is van örökkévaló-
ságunk, mert erre a világra csak szü-
letni lehet, de a megsemmisülés ér-
telmében meghalni nem lehet!

Isten igéjében vannak nagyon ke-
ményen megfogalmazott mondatok,
melyek mellett az ember azt szokta
mondani: hihetetlen. Pedig mindig
Isten igéjének van igaza, ha azt hi-
hetetlennek is tartom! Jézus, János
evangéliuma szerint, így kezdi mon-
danivalóját: “Bizony, bizony mon-
dom néktek.” Ez Jézus esküformája,
s amit Ő esküvéssel még meg is erő-
sít az hitelre méltó, még akkor is, ha
nem értjük. Hihetetlen, amit mond,
hogy örökkévalóság van itt a földön.
Hiszen tudjuk, látjuk, hogy minden
ember meghal ezen a földön. Hát
hogyan lehet akkor azt mondani,
hogy az embernek a földön is örök-
élete van? Az Írás azonban azt állít-
ja, hogy az életnek csak kezdete van,
de vége nincs ezen a földön sem.
Mit is mond Jézus eskü alatt? “Bi-
zony, bizony mondom néktek, hogy
aki az én beszédemet hallja és hisz
annak, aki engem elbocsátott, örök
élete van és nem megy be a kárho-
zatra, hanem általment a halálból
az életre.”

Nem arról van itt szó, hogy élünk
az emberek emlékezetében, stb., ha-
nem arról, hogy az élet megsemmi-
síthetetlen, van kezdete, de vége
nincs!

Ezért olyan fontos kérdés, hogy
hol töltöm én az örökkévalóságot?
Ezt csak két helyen lehet eltölteni,
vagy mennyben Istennel, már itt
ezen a földön, vagy Isten nélkül kár-
hozatban már itt és a halál után is!
Az üdvösség Istennel való élet, mely
a halál előtt is miénk lehet és a kár-
hozat Isten nélküli élet, mely már itt
a földön is megmérgezi életünket,
odaát pedig világossá teszi, hogy an-
nak volt igaza, aki az örökkévalósá-
got már ezen a földön kereste.

Az élet örök és mi megyünk vala-
hová. Akinek örökélete van, az nem

megy a kárhozatra, mondja Jézus,
hanem általment már az életben a
halálból az életre. Az örökkévalóság
tehát nem a halál után kezdődik,
hanem még itt ezen a földön. Persze
ez még nem jelenti azt, hogy csak
egy alkalom adatik az ember számá-
ra, amelyben a kérdésről dönthet,
mert Isten kegyelme csodálatos.
Visszaveszi azt, aki elhagyta Őt.

Aki hisz az Úrban, annak örök-
élete van, Krisztusé már a földön.
Miben jelentkezik ez? Abban, hogy
számára Isten igéje: Isten beszéde.
Úgy hisz Isten beszédének, ahogyan
hisz az Isten Igéjének és úgy hisz az
Igének, mint Isten beszédének! Az:
“... nem megy kárhozatra, hanem ál-
talment a halálból az életre!”

“Általment” — a halál csak átme-
net, amely után többé nem emléke-
zünk arra, ami volt, csak a kegye-
lemre, amit kaptunk. Milyen csodá-
latos, hogy a mennyben nincs emlé-
kezés. Az Ige mondja: emlékezés pe-
dig többé nem leszen! Isten sem fog
emlékezni bűneinkre, ami megbo-
csátatott, az eltöröltetett.

Tudod-e kedves olvasóm, hogy te
az örökkévalóságban élsz a földön?
Ez nem jelenti azt, hogy az ember
számára már a földön elérhető a
bűntelen élet, de elérhető a kegye-
lemmel való élet állapota, az üdvös-
ség itt és odaát!

Aki hisz, annak örökélete van. Nem
“lesz”, hanem VAN! És általment a
halálból az örökéletre! Tudsz-e dön-
teni magadról az örökéletre már
ezen a földön?

— DR —

DERŰS SOROK:

Első prédikációját mondja a teoló-
giáról csak éphogy kikerült káplán.
Az istentisztelet után többen meg-
várják a templom előtt.

— Hát ez nagyon gyenge volt! —
mondja az amúgyis mélyen lesújtott
unokaöccs szemébe a kíméletlen
igazságot a nagybácsi, aki maga is
lelkész. Sőt akadémiai tanár.

A mellette álló hentesmester azon-
ban vigasztalólag mondja:

— Ne búsuljon káplán úr! Az első
disznóvágás nekem sem sikerült!

Akváriummal lepett meg a feleségem a névnapomra. Egy hétig mást se csináltam, mint a nagy üvegtartályt mostam, az ugyancsak mosott kavicsot a fenekén szépen elrendeztem, néhány zöld növényvel és kagylóval díszítettem, a vibrátort felszereltem, hogy a vizet mozgassa, tisztítsa és frissen tartsa. Sohase hittem volna, hogy egy akvárium ilyen érdekes tud lenni. Halaim közül az egyik braziliai, a másik mexikói, a harmadik sziámi, a negyedik és a többi ki tudja, milyen eredetű. Az első napokban kergették, orrukkal lökdösték egymást. Most már összeszoktak, este már egymás mellett, békességben úsznak a fenéken. De ha száz évig élnek is együtt, eredetük, természetük különbözőségét soha semmi el nem tünteti. Az akvárium az ő külön világuk. Nem tudják, miért is érdekelné őket, hogy a szobában rajtuk kívül más is van, könyvek, lemezjátzó, zongora; nem veszik észre, hogy néha a szobában beszélgetés hangzik, vagy zene szól. Itt vannak a szobában, de mégse egészen a szobában. Az ő világuk egy zárt, külön kis világ. Annyira más és egyéni, hogy én, ha a jól megvilágított akváriumot naponta órákig is nézem, nem fogom őket soha megérteni. Ők pedig, bár meredt szemekkel biztosan látnak a vízen és üvegen keresztül, mikor nézem őket, sohasem fogják megérteni, ki lehetek és mi közünk van egymáshoz? Más országból valók vagyunk.

Pilátus nem volt értelmetlen ember, tudta, hogy közöttük és Jézus között valami hallatlan különbség van. Más a nyelvük, más a hitük, máshonnan jöttek, máshova mennek. A fő különbség azonban még ennél is több volt és ezt szerette volna Pilátus megérteni Jézusnak egy világos, félreérthetetlen kijelentéséből. Ezt meg is kapta. Arra a kérdésre, hogy: "Király vagy-e hát te csakugyan?", Jézus így felel: "Te mondod, hogy én király vagyok." A felelet igenlő, beismerő. Ahol azonban Jézus a ketőjük közötti döntő különbségre mutat rá, az a megelőző versben van: "Az én országom nem e világból való."

1. Van tehát Jézusnak országa. Ennek határait akkor vetíti a legélesebb fényt, mikor a maga földi ván-

Jézus országa

"Az én országom
nem e világból való."
(Ján 18:36.)

dorútja végéhez közeledik és felette a Nap elsötétetni készül. Ha ez az ország láthatatlan volna, akkor se volna bölcs azt mondani, hogy mivel nem látom, nem is hiszem. Jézus országa azonban látható. A földi, szervezett és rövidebb-hosszabb történelmi múlttal és hagyományokkal rendelkező egyházzal nem egészen azonos, az egyház léte és funkcionálása csak utal arra, hogy van Jézusnak országa. Helyesebb így mondani: királysága. Sőt még helyesebb így: erőtere, ahol uralkodik. A mágnestől messze eső vasreszelék nem veszi észre a mágnest. Ha azonban a közelébe kerül, vagyis az erőterébe jut, az erővonalak mentén rendeződik el, pontosan úgy, ahogy a mágnes akarja. Szomorú és kiábrándító tapasztalat, amikor valaki Isten Fiának az országát úgy akarja megismerni, hogy az egyházak, illetve egy bizonyos egyháznak az életét figyeli. Különösen ma és különösen Amerikában. Ha ötszáz év múlva egyháztörténészek és régészek ásatást kezdenek valahol és kiásnak egy ma még álló, de akkorra már régen elfelejtett amerikai templomot, és megtalálják a konyhában a rozsdá ette kávéfőzőket, pancake sütő lapokat és az alagsorban a bingót, csodálkozva fogják találgatni, miféle vallás lehetett ez, miféle különleges áldozatokat mutathatott be ez a nép a maga Istenének?! Bizony, Jézus országában másféle felszerelés van. Aki akarja látni ezt az országot, az a Krisztus által megváltott, megtisztított, virágba borított életeket nézze.

2. Ez az ország nem e világból való. Semmi sincs benne olyan, amelynek eredeti és végső célja földi volna. Minden az ember részéről a hittel kezdődik, ami Isten ajándéka, nem pedig emberi, lelki-szellemi erőfeszítés eredménye. A hit ajándékát pedig Isten örökkévaló szeretete előzte meg, mely szeretet hogy üd-

vözítő is, éppen a nagyhét árnyában és húsvét fényében válik plasztikusá. Mindahhoz, ami ebben az országban, Krisztusnak ebben a királyságában történik, az erő felülről adatik. Minden munkává, szolgálattá alakított erő végső célja is mennyei. Ennek útjában ott áll az ember és világa, megértésre, szeretetre, kenyérre, békességre vágyva. E munka mechanizmusában azonban a lendítőkerék az Isten dicsőségének szolgálata. A folyó végső célja is az, hogy vízeit a tengerbe öntse. Amerre azonban folyik, termékenyebbé teszi a földet. Ha egy kínai meg egy magyar összehalálkozik és egyik se tud angolul, vagy valami más közös nyelven, aligha fogja egyik a másikat megérteni. De még ennél is nehezebben érti meg egymást két ember, ha közülük egyik a Jézus országán kívül, a másik pedig belül van. Néha elbeszélgetek egyházunk titkárnőjével, aki egy igazán jóindulatú, templomszerető methodista asszony, és igen lelkiismeretesen végzi a munkáját. Én sajnós, nem vagyok olyan erős a hitben, mint kellene, vagy lehetne. A legtöbbször irigykedve hallgatom azoknak a bizonyágtételét, akikről igazán tudom, hogy átadott életű emberek. De még így is, mikor a magam korábbi lelki tapasztalatairól beszélek és kifejezést adok ama szomorúságomnak, hogy egyházunkban a lelki életnek semmi jelét sem látom, ez a jámbor asszony egészen értetlenül néz: why, what's wrong? Ha akármilyen bűnös és hitvány is vagyok, ilyenkor mindig az az érzésem, hogy én a dolgokat mégiscsak belülről nézem, ő meg kívülről, így érthető, ha egészen másképpen látunk mindent. Mennyire másképpen látom én az akváriumot kívülről, mint a hal belülről?! Mennyire más Jézus országát kívülről nézni, és belülről látni!

3. Legszebb halam, egy virgonc, piros bársonyban pompázó kis jószág, addig ugrándozott a vízben egyik éjszaka, míg tragédia lett belőle. Nem aludtam még, hallottam a víz csobbanását. Gyanút fogtam, gyorsan az akváriumhoz mentem. A hal nem volt benne. A földön találtam. Kezembe vettem, és elnéztem, milyen pici, hitvány kis féreg. Kettőt-hármat rándított még magán, aztán vé-

ge volt. Milyen szép volt a vízben! Szép kis hal volt. Milyen hitvány volt a földön! Csak egy kis féreg volt. Arra kellett gondolnom, hogy körülbelül ez a különbség, ha nem több, az Isten kegyelmét elfogadott és visszautasító ember, a Jézus országán belül és kívül élő ember között. Belül szabadság, mélység, igazi emberség. Az ember az, akinek lennie kell. Kívül vergődő, szájalomraméltó kis lény. Milyen élete van a hálnak víz nélkül? Olyan élete van a hitetlen embernek Jézus nélkül.

Jézus meghalt és feltámadott azért, hogy ennek az országnak a kapuit tágra nyissa. Vajjon, mikor mégy be? A Megváltó szélesre tárja karjait a kereszten. Hív téged is. Van hely számodra is az Ő országában!

Papp Ákos

AZ EGYHÁZ HÍREI

SZLOVÁKIA

● Az ev. egyház ezidőszerint közvetlen az országos püspök, dr. Csabada János vezetése alatt áll. 1968-ban meghalt mind dr. Katina Lajos, a nyugati, mind Katlovsky István, a keleti egyházkerület püspöke. Ugyancsak meghalt Kremery és Cobrda ny. püspök is. Rövidesen megtartják a püspökválasztásokat.

EQUADOR

● Az ev. egyházszerzés tizedik évfordulójáról Quitoban ünnepi istentiszteleten emlékeztek meg, mely alkalommal az igehirdetést spanyolul, angolul, norvégül és németül végezték.

LENGYELORSZÁG

● Autóbaleset következtében meghalt Dr. K. Kotula ny. ev. püspök.
● A lengyelhoni protestánsok száma ke-reken 120,000. Ez megoszlik evangélikusokra (97,000), reformátusokra (5,000), methodistákra (4,500), baptistákra (4,000) és egyéb kisebb közösségekre.

INDIA

● A 67,600 lelkes Tamil Ev. Egyház az év elején ünnepelte szervezeti önállóságának 50. évfordulóját. B. Ziegenbalg dán misszionárius kezdte meg az ev. térítő munkát Indiában 1709-ben. Kereken 210 év telt el, míg az egyes missziósgyűlekezetek egyháztestté szervezkedtek.

EGYED ALADÁR ROVATA

3. A PRÉDIKÁCIÓ

— János 12:44-50 —

Ha elolvassuk a megjelölt bibliai szakaszt, feltűnik benne ez a rövid mondat: "Jézus pedig kiáltta." Hiszen Jézus csendes ember volt, egyetlen kiáltása ismeretes, ami a keresztfán hangzott el: "Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem?"

Ha tehát Jézus kiáltott, az azt jelenti, hogy valami igen fontos dolgot akart mondani, amit ki kell emelni a szürke hétköznapok mondanivalói közül. Vajjon mi az, amit Jézus a templom népének a lelkére akar kötni?

Jézus ebben a rövid prédikációban mindenekelőtt a *prédikáció méltóságáról* beszél. A prédikációnak legnagyobb méltósága az, hogy ki az, aki beszél. Itt Jézus Krisztus beszél, de nyomatékosan aláhúzza azt, hogy: nem én beszélek. Azt mondja: "aki hallgatja az én beszédemet, az nem Énbennem hisz, hanem Abban, Aki elküldött engem..."

Jézus Krisztus a prédikáció méltóságát abban látja, hogy a prédikáció mögött az Atya van, Ő üzen a prédikációban. Valaki azt mondhatja: ez igaz, de nekünk nem Jézus prédikál, hanem gyarló, bűnös földi emberek. Az ilyennek felolvasom Lukács evangéliumából a 10. rész 16. versét: "Aki titeket hallgat, engem hallgat és aki titeket megvet, engem vet meg..." Jézus a tanítványainak mondotta ezt, akik tudomány szempontjából jelentéktelenek voltak, erkölcsileg is sok kifogásolható dolog volt bennök. Máté 10:20-ban pedig azt a gondolatot fejezi ki, hogy a tanítványok bizonyágtétele mögött ott van az egész Szentháromság és bealázza magát nyomorult emberi beszédbe.

A kérdés tehát ez: hogyan fogadod a prédikációt, csak mint emberi beszédet, vagy mint Isten üzenetét?

Beszél Jézus még ebben a szakaszban a *prédikáció felelősségéről* is. Itt a papok számára sok lenne a mondani és kérdezni való, de mert itt nem az igehirdetőkről, hanem az igehallgatókról van szó, hadd tanulja kiki a maga leckéjét.

A Z I G E é s É N

A tanítás magva ez: az *igét nem hallgatni nagy felelősség*. Ne mondja senkisé, hogy a szó semmibe nem kerül, azzal nem kell takarékoskodni, hogy nincsen valutaértéke az emberi szónak. Jézus a 48. vers szerint ezt kiáltja: "Aki megvet engem és nem veszi be az én beszédemet, van annak, aki őt kárhoztassa: a beszéd, melyet szólottam, az kárhoztatja azt az utolsó napon."

Jézus beszél még a *prédikáció áldásáról* is. A prédikáció célja — Jézus szerint — megtartani a világot, mert a bűn miatt állandó veszedelemben van. Világosságul adta nekünk a prédikációt, mert a bűn sötétsége vesz körül bennünket. A 119. zsoltár szerint az ige lábaink szövete-neke, ösvényeink világossága.

Még egyet mond az Úr, azt, hogy a prédikáció ajándéka: az örökélet, azzal fejezi be a prédikációját: "És tudom, hogy az Ő parancsolata: örökélet."

Az igehirdetés és igehallgatás célja átvezetni ebből a múlandó világból abba a világba, ahol nincsen többé halál, fájdalom, sírás, kísértés, ördög, csak boldog embereknek csodálatos gyülekezete és Isten közelsége.

A TE HIBÁD, FLÓRIÁN!

Budának különösen vizivárosi részében s az egykori Tabánban az azóta lebontott házikók egyikének-másikának homlokzatán téglalakú mélyedésben láthatuk a rendszerint kontárcezek által készített "szoborművet", amelyen égő házikó lángjait Flórián nagy fakupának vizével buzdón oltogatja. Az ilyen szobrok egyike mellett volt látható ez a felírás:

Megépítettem házamat,

Szent Atyám, reád bízom azt.

Ha mégis tűzvész törne rám,

A te szégyened lesz, Flórián!

A tabáni közbeszéd szerint a szentnek sehogyse tetszett, hogy a tulajdonos a ház gondjait s a netaláni tüzeset felelősségét az ő nyakába akarja varrni. Ezért egyik tisztelőjével a következő választ iratta a versike alá:

Házadra csak vigyázz magad!

Ha gondod lesz rá, el nem ég.

Hanyag ember ha süt, ha főz,

Vigyázni rá egy szent se győz.

AZ EGYHÁZ HÍREI

EV. VILÁGSZÖVETSÉG

● A strassburgi Ökumenikus Intézet személyzete és munkaköre fokozatosan bővül. Felekezeti közti szemináriumokon különféle teológiai kérdéseket tanulmányoznak. Leginkább a római katolikusok hittételei kerülnek vizsgálat alá. Az Intézetnek dr. Vajta Vilmos professzor a vezetője; a felügyelő bizottság egyik tagja dr. Leskó Béla, a jose-c-pazi ev. teológia igazgatója.

● Az EVSZ segélyszerve 1968-ban 36 ezer tonna segélyanyagot kezel és osztott szét 43 államban.

● Az EVSZ főtítkárhelyettese, C. H. Mau látogatást tett a Délafrikai Unióban működő ev. egyházaknál.

U. S. A.

● Ev.—izr. vallásügyi tárgyalás ment végbe az Országos Ev. Tanács és Amerikai Zsidó Bizottság képviselői között. A tárgyalásnak két főtémája volt: "Törvény és kegyelem", "Kiválasztás és Isten népe".

● Az amerikai szenátusnak három, a kongresszusnak tíz evangélikus tagja van. Az előbbiben mindhárom a demokrata, az utóbbiban valamennyi a republikánus párthoz tartozik.

● Ismét Dr. M. H. Lundeen lett az Országos Ev. Tanács elnöke. Dr. Lundeen az LCA egyháznak volt országos titkára, jelenleg pedig a Minnesotai Egyházkerület elnökének a helyettese.

● A "Lutheran World Relief" szervezet biai gyűjtése meghaladta az egymillió dollárt. Ennek az összegnek több mint a felét az ALC egyház hívei adták össze.

● A "Lutheran Church Missouri Synod" egyház illetékes vezetősége megállapította, hogy az EVSZ alkotmányának dogmatikai rendelkezései elegendőek és kielégítőek ahhoz, hogy eddig taggá nem vált ev. egyházak is felvételüket kérelmezzék. A LCMS egyház júliusban dönt, hogy tagjává legyen-e az Ev. Világszövetségnek.

● Az egyik sanfranciseoi TV állomás február 20-án kétórás műsort közvetített ev. és r.k. lelkészek megvilágítással szereplésével. A műsor a vegyesházasság kérdését dramatizálta, de csak a fennálló helyzetet mérhette fel.

MAGYARORSZÁG

● Paton, Ötvenyén, Tiszaföldváron templomot újított, Pesterzsébeten újjá épített imatermét vette használatba, Sandon új paplakot szentelt az ev. gyülekezet.

● Meghalt dr. Bánkúty Ernő, gyémánt-

diplomás pedagógus, a volt bp.—deákterei ev. leánygimnázium igazgatója.

● A páhi—kaskantyúi ev. gyülekezet új lelkésze Hulej Alfréd.

● Felemelték a gyülekezeti és lelkészi nyugdíjjárulások összegét azzal a céllal, hogy 1972-től kezdődően magasabb nyugdíjat fizethessenek lelkészeknek és özvegy papnéknak. Ugyanis azt állapította meg az országos ev. presbitérium, hogy "az alacsony nyugdíjösszegek méltatlanok nemcsak a nyugdíjba ment lelkészekhez, hanem általában egyházunkhoz is".

● Selmeczi János ev. esperes nyert doktorátust a budapesti Ev. Teol. Akadémián. Disszertációjában az orosz orthodox egyház legutóbbi 50 évének a történetét dolgozta fel.

● Az Ev. Sajtóosztály három új könyv kiadását tervezi. Dr. Pálffy Miklóstól van Jeremiás könyvének a magyarázata. Túrmezei Erzsébet újabb verseskötete a legutóbbi 20 évben írt versekből ad ízelítőt. D. Koren Emil énektanulmányait tartalmazza a harmadik könyv.

● Dr. Vámos Józsefet és dr. Fabiny Tibort a budapesti Ev. Teol. Akadémia rendes tanáráként iktatták be.

● Az Európai Egyházak Konferenciáján belül alakított "egyház és társadalom" nevű munkabizottság elnökét dr. Nagy Gyula ev. professzort választották meg.

● A debreceni ref. nagytemplom tatarozási munkáit 1970-ben fejezik be.

AUSZTRÁLIA

● Annak ellenére, hogy nem tagja az Ev. Világszövetségnek, az országos ev. egyház a múlt évben 56,000 dollárral támogatta az EVSZ jótékonyági szolgálatát.

AUSZTRIA

● Zabolai Csekme Évát Bécsben ev. lelkésszé szentelték.

EGYHÁZAK VILÁGTANÁCSA

● Az EVT és a r.k. egyház képviselői május 12—17-én tartanak konferenciát

Svájében. Az EVT küldöttségének három ev. tagja van: Dr. A. Appelt, az EVSZ főtítkára, Liselotte Nold, a Bajor Ev. Egyház egyik segédszervejének az igazgatónöje, és Dr. E. Schlink, egyetemi professzor.

ERDÉLY

● Meghalt Dr. F. Müller, a szász ev. egyház püspöke. 1945-ben került a püspöki székhelybe. A szász evangélikusság lélekszáma a II. világháború után 185 ezerre, azaz felére, a egyházi szervezet pedig 450 egyházközségről egyharmadára, 150-re csökkent.

JUGOSZLÁVIA

● A három önálló ev. egyház megtette a kezdő lépéseket, hogy egyházszerződési szervezetet hozzon létre, amely ugyan központi vezetést jelentene, de lehetővé tenné sajátos hagyományok fenntartását és fejlesztését. A három ev. egyház közül legnagyobb a magyarnyelvű; ennek Sztruharik György újvidéki püspök a vezetője. Következik a szlovén (vend) egyház lendvai székhellyel. A legkisebb a horvát—bosnyák—hercegovinai egyház zágrábi székhellyel.

FINNORSZÁG

● A Finn Bibliatársulat a teljes Bibliát korszerű fordítással kívánja közreadni 1970 végére.

KANADA

● A helyi Országos Ev. Tanács nyilatkozatot tett közzé, melyben tiltakozik a kanadai kormány és a Vatikánállam közötti diplomáciai kapcsolatok felvétele ellen.

LETTORSZÁG

● A szovjet-köztársaságként bekebelezett Lettországból az ev. egyházi statisztikai adatok sokat mondanak a "vallás-szabadságról". Egymillió kétszáz ezres lélekről háromszáz ezerre csökkent az egyháztagok száma. 259 templomból csak 48 maradt meg. A lelkészi kar 210-ről 110-re fogyott.

Összeállította: Bernhardt Béla

GYÜLEKEZETI HÍREK

CHICAGO

Lelkés: Tessényi Kornél

Templom: 5944 W. Cullom Ave. (60634)

— Tel.: (312) 545-5203. — A lelkészlak címe és telefonszáma a temploméval azonos.

FIGYELEM! Nt. Tessényi Kornél lelkészt, aki a csikágói magyar evangélikusokat pásztoralja, a "Peace Lutheran

Church" meghívta lelkészül. Új állásába való beiktatása márc. 16-án történt meg, a Magyar Konferencia főesperesének jelenlétében.

A "Peace" ev. egyház templomában (5944 W. Cullom Ave.) az angol istentiszteletek vasárnaponként de. 9 és 10:30-kor kezdődnek. A rendszeres magyar istentiszteletek tartása részben az angol

gyülekezettel való megegyezéstől, részben pedig attól függ, hogy az eddig a "Grace" egyházhoz tartozott magyar gyülekezet tagjai teljes számban kérjék elbocsátásukat és az új gyülekezethez való csatlakozásukat.

Eddig meghirdetett magyar istentiszteletek a "Peace" templomban: **virágvasárnap**, márc. 30-án du. 4 órakor, valamint **nagypénteken** este 6:30-kor.

CLEVELAND — NYUGAT

Lelkész: Juhász Imre

Templom: W. 98 & Denison Ave. — Lelkészi hivatal: 3245 W. 98th St., 44102). Tel.: 961-6895. — Istentisztelet minden vasárnap de. 9:30-kor angolul, 10:45-kor magyarul. — **Úrvacsoraosztás** minden hónap első vasárnapján és az ünnepnapokon. — **Vasárnapi iskola** de. 9:30-kor angol, 10:45-kor magyar nyelven.

Megkereszteltük febr. 9-én Lommler Cheryl Ann-t, márc. 16-án Long Deborah Diane-t. A legutóbbi időben kórházi ápolásban részesült **betegjeink**: Dengler Albertné, özv. Novák Kálmánné, Kaszt Henrik, Schlesinger Teréz, Schmidt Miklósné. Hordozzuk őket imádságunkban...

Nagyheti és húsvéti istentiszteleteink sorrendje: ápr. 2-án, szerdán este 7:30-kor magyar; nagycsütörtökön, 3-án este 7:30-kor angol (úrv.); nagypénteken, 4-én de. 10:45-kor magyar (úrv.), este 7:30-kor magyar passióolvasás és úrvacsora; húsvét első ünnepén, ápr. 6-án reggel 8-kor angol (úrv.), 9:15-kor észet, 10:45-kor ünnepi magyar istentisztelet és úrvacsoraosztás; húsvét második ünnepén, 7-én de. 10:45-kor magyar (úrv.).

NEW BRUNSWICK

Lelkész: Rieker György

Templom és lelkesi hivatal: 247 Somerset St. (08901). Tel.: 545-4961. — **Lelkészlak**: 895 Patton St., North Brunswick, N. J. 08902. — Istentisztelet minden hónap első és harmadik vasárnapján reggel 8:30-kor magyarul, minden vasárnap de. 9:40-kor és 11-kor angolul.

ERŐS VÁR gyülekezeti megbízott és lapterjesztő: Orvos József, 69 French St., Edison, N.J. 08817. Tel.: 985-3352.

Nagyheti és húsvéti magyar istentiszteletek: Virágvasárnap, márc. 30-án reggel 8:30; nagypénteken, ápr. 4-én reggel 9:30-kor (1/2 10) nt. Bell Lajos végzi az istentiszteletet, úrvacsoraosztással; húsvét vasárnap, ápr. 6-án reggel 8:30-kor ünnepi magyar istentisztelet. Az angol istentiszteleteket a szokásos időkben tartjuk,

ezenkívül nagycsütörtökön este és nagypénteken este 7:30-kor.

Kérjük híveinket, hogy a kiküldött böjti persely-kártyákról ne feledkezzenek meg. Ez az adakozás külön böjti áldozathozattal kell, hogy jelentsen, tehát a húsvéti borítékok és rendes heti adományok mellett a megtelt és névvel ellátott böjti persely-kártyákat is hozzuk be nagyhét, vagy húsvét idején.

A két februári magyar istentiszteleten a látogatottság 37 és 34 volt.

— **Kérjük az ERŐS VÁR New Brunswick-i olvasóit, akik az "Ascension" egyházhoz tartoznak, nézzék meg a címszalagon előfizetésük lejártának idejét. A gyülekezeti pénztáron keresztül fizetők legtöbbjénél az előfizetés a márciusi számmal járt le. Ezeket s a régebbi hátralékosokat szeretettel kérjük előfizetésük megújítására.**

NEW YORK

Lelkész: Varga László

Templom: 311 E. 83rd St. — **Lelkészlak**: 1586 York Ave., Apt. 2-S (10028). Tel.: 249-6458. — Istentisztelet minden vasárnap de. 11-kor.

A húsvéti istentiszteletek sorrendje:

Virágvasárnapján délelőtt 11 órakor istentisztelet.

Nagypénteken este 7 órakor passiói istentisztelet, úrvacsora.

Húsvét napján de. 11 órakor istentisztelet és úrvacsora osztás.

Az úrvacsorát betegjeinknek minden alkalommal készséggel kiszolgáltadjuk, akár otthonaikban, akár a kórházakban.

Húsvét utáni vasárnapon ünnepélyes keretek között vesszük fel újonnan belépett tagjainkat egyházunk kebelébe a de. 11 órai istentiszteletünkön.

Húsvét alkalmából is ünnepi pásztorlevélben keresi fel a lelkes minden testvérünket, akinek címe rendelkezésünkre áll.

TORONTO

Lelkész: Buthy Dénes

Lévita: Láng Ferenc

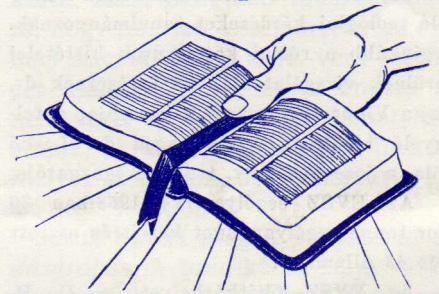
Templom: First Lutheran Church, 116 Bond St. — Istentisztelet minden hónap első és harmadik vasárnapján du. 4:30-kor.

ERŐS VÁR gyülekezeti megbízott és lapterjesztő: Láng Ferenc, P. O. Box 142, Scarborough, Ont.

A szokásos istentiszteleteken kívül nagypénteken du. 4:30-kor lesz istentisztelet és úrvacsoraosztás.

A Magyar Cserkészszövetség torontói közgyűlésével kapcsolatban tartandó evangélikus istentiszteletről lapunk más helyén találunk tudósítást.

Mindennapi kenyér

— *Útmutató a Biblia olvasásához* —

1969. ÁPRILIS HÓ

- Zsid 9:16-28. — Luk 23:13-25.
- Zsid 4:15-5:9. — Luk 23:26-31.
- Ján 13:1-15. — Luk 23:32-38.

4. Nagypéntek —

- Ján 19:16-30. — Luk 23:41-46.
5. Mát 27:57-66. — Luk 23:47-56.

HÚSVÉT — ÁPR. 6.

Heti ige: Jel 1:18

6. Húsvétvasárnap —

- Márk 16:1-8. — Luk 24:1-12.

7. Húsvéthétfő —

- Csel 10:34-41. — Luk 24:13-35.

8. Csel 13:16-38. — Luk 24:36-43.

9. Ján 21:1-14. — Luk 24:44-53.

10. Ján 20:11-18. — Kol 1:1-8.

11. 1 Kor 15:35-49. — Kol 1:9-14.

12. 1 Kor 15:50-58. — Kol 1:15-18.

HÚSV. U. 1. VAS. — ÁPR. 13.

Heti ige: 1 Pét 1:3

13. 1 Ján 5:4-12. — Zsolt 116.

14. 2 Tim 1:6-10. — Kol 1:19-23.

15. 2 Tim 2:1-5. — Kol 1:24-29.

16. 1 Pét 1:22-25. — Kol 2:1-7.

17. 1 Tim 1:12-17. — Kol 2:8-15.

18. 1 Pét 1:3-9. — Kol 2:16-19.

19. Jón 1:12-2:11. — Kol 2:20-23.

HÚSV. U. 2. VAS. — ÁPR. 20.

Heti ige: Ján 10:11, 27-28

20. 1 Pét 2:21-25. — Zsolt 33:1-12.

21. Ján 10:1-11. — Kol 3:1-4.

22. Ján 10:12-16. — Kol 3:5-11.

23. Mát 26:31-35. — Kol 3:12-17.

24. Ján 21:15-19. — Kol 3:18-4:1.

25. 1 Pét 5:1-4. — Kol 4:2-6.

26. Ján 10:27-30. — Kol 4:7-18.

HÚSV. U. 3. VAS. — ÁPR. 27.

Heti ige: 2 Kor 5:17

27. 1 Pét 2:11-20. — Zsolt 66:1-12.

28. Ef 4:17-24. — Jéel 1:1-15.

29. Jób 38:31-38. — Jéel 2:12-17.

30. 1 Ján 4:7-14. — Jéel 2:18-27.